

Ново у Удружењу за друштвену историју

Мирослав Јовановић, *Русская эмиграция на Балканах (1920–1940)*, Издательство Русский путь, Москва 2005, 484.

Мирослав Јовановић, *Руска емиграција на Балкану 1920–1940*, Чигоја штампа, Београд 2006, 559.

Пред нама су два издања прве целовите историје руског избеглиштва на Балкану. У оквиру који су одредили међународни политички односи аутор нас упознаје са локалним приликама и специфичним односима балканских држава према неочекиваним дошљацима. Посебна пажња посвећена је идејном корпусу те „прогнане елите“, која се дефинише као посебна друштвена група инкорпорирана у традиционално балканско друштво. Аутор прати ту групу од њеног настанка до напуштања Балкана или утапања у балкански амбијент, утврђује број, распоред и социјалну структуру избеглица, њихове посебне институције и организације, као и специфичну психологију, коју су карактерисали проблеми правног статуса и адаптације, разлике у узајамној перцепцији Руса и Балканаца, различите навике и потребе, као и бројни проблеми и ломови који су суситизали појединце и породице избеглица.

Олег Рудолфович Ајрапетов, *Генерали, либерали и предузетници. Раг за фронт и за револуцију (1907–1917)*, Удружење за друштвену историју, Београд 2005, 253.

Феномен револуције у књизи је третиран кроз међусобни однос друштвених елита, представљених војним врхом, либералним политичарима и приватним предузетништвом. Тесна повезаност индустријске производње и модерног ратовања, идејни утицај либерал-

них кругова на државну структуру, уплитање војске у политику и повезивање економског интереса крупног капитала са ратним напорима земље водили су неочекиваном исходу: слому царевине у тренутку када је очекивала победу над спољашњем, а потом и унутрашњим непријатељима. Покушај преузимања власти од стране либерала и потискивање круне пратило је слабење бојеве способности земље и покренуло лавину догађаја чији исход није предвиђао нико. Након окончања деструктивног посла који су над институцијама спровели делови управљачке елите, а који је окончан до пролећа 1917. године, отворио се пут за преузимање власти од стране политичког подземља – Лењина и његових бољшевика.

Milan Ristović, *Το Πείραμα Μπουλκεσ. Η ελληνική Δημοκρατία στη Γιουγκοσλαβία (1945–1949)*, Εκδ. Οικ. Αδελφον Κιριακηαδης, Θεσ-νικη, 2006, 132.

Милан Ристовић, *Експеримент Буљкес: „Грчка република“ у Југославији 1945–1949*. Екдотикос Икос Аделфон Кириакидис, Солун, 2006, 132.

Књига је посвећена једном у литератури о грчком грађанском рату (1946–1949) само узред помињаном феномену. Група од око 1.500 избеглих чланова ЕЛАС-а и КП Грчке почела је 1945. године јединствени идеолошко-политички и социјални експеримент. Током четири године на југословенској територији, у једном селу у Војводини (Буљкес, данас Маглић) изграђивана је и деловала под чврстом руком грчких комуниста заједница која је представљала у тада иначе идеолошки радикалном југословенском окружењу, један још радикалнији експеримент. Ова грчка „аутономија“ у Југославији, чији се број становника кретао између 3.000 и 5.000, имала је унутрашњу самоуправу, новац, школе, полицију, партијску организацију, затвор и била је центар за обуку командног кадра за устаничке антивладине јединице Демократске армије Грчке. Њена верност стаљинистичком моделу и већинска опредељеност ње-

них чланова у сукобу око Информбироа, запечатила је њену судбину. Крајем лета југословенске власти су расформирале грчку комуноу у Буљкесу и њене становнике протерали преко границе у Мађарску.

Семинар друштвене историје у Истраживачкој станици Петница
www.historiansclub.org.

Семинар друштвене историје у Истраживачкој станици Петница је на шестогодишњицу свог постојања покренуо званичну Интернет страницу на адреси www.historiansclub.org. Страница нуди најновије информације везане за активности на Семинару, као и преглед одржаних семинара. Поред осавремењавања комуникације са сарадницима и сарадничким институцијама, постојање овакве стра-

нице омогућава да први истраживачки радови средњошколаца, полазника Семинара, буду објављени и тако доступни свима онима који су заинтересовани за овај пионирски подухват на пољу ваншколског научног образовања из области друштвене историје.